

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням вченої ради Сумського
національного аграрного університету,
протокол від 27.01.2020 р. № 7
Введено в дію наказом ректора
№ 30-К від 29.01.2020 року
Зі змінами та доповненнями
затвердженими наказом ректора
№225-К від 14.07.2022

ПОЛОЖЕННЯ

**про організацію та проведення
підвищення кваліфікації, стажування
науково-педагогічних, наукових і
педагогічних працівників
Сумського національного аграрного
університету**

Суми 2022

Положення про організацію та проведення підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників Сумського національного аграрного університету / Уклад.: В. М. Жмайлов, Н. В. Колодненко, Л.А. Любицька. - Суми: СНАУ, 2022. 15 с.

У Положенні про організацію та проведення підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників Сумського національного аграрного університету наведені мета, форми, види, терміни підвищення кваліфікації науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників

Укладачі:

Жмайлов В. М. – проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.е.н., професор;

Колодненко Н. В. – завідувач навчального відділу;

Любицька Л.А. – методист навчального відділу;

I. Загальні положення

1. Положення про організацію та проведення підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників Сумського національного аграрного університету (далі - СНАУ) розроблене відповідно до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1133 від 27.12.2019) і визначає порядок та процедуру, види, форми, обсяг (тривалість), періодичність, умови, порядок оплати, умови і порядок визнання результатів підвищення кваліфікації науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників.

Адміністрація СНАУ сприяє професійному розвитку та підвищенню кваліфікації науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників.

2. Науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники СНАУ зобов'язані постійно підвищувати свою кваліфікацію.

3. Метою підвищення кваліфікації науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників СНАУ є їх професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти і науки та забезпечення їх якості.

4. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників сприяє забезпеченню якості освіти у СНАУ.

5. Науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію в Україні та за кордоном (крім держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом).

Основні терміни та визначення

Підвищення кваліфікації – підвищення рівня готовності особи до виконання її професійних завдань та обов'язків або набуття особою здатності виконувати додаткові завдання та обов'язки шляхом набуття нових знань і вмінь у межах професійної діяльності або галузі знань;

Стажування – набуття особою досвіду виконання завдань та обов'язків певної професійної діяльності або галузі знань.

Суб'єкт підвищення кваліфікації - фізична або юридична особа (заклад освіти, підприємство, установа, організація), що провадить підвищення кваліфікації;

План підвищення кваліфікації - документ закладу освіти на відповідний рік, який включає список педагогічних та/або науково-педагогічних працівників, які повинні пройти підвищення кваліфікації у цьому році, теми (напрями, найменування), форми, види, обсяги (тривалість)

підвищення кваліфікації, перелік суб'єктів підвищення кваліфікації, строки (графік).

Програма підвищення кваліфікації - документ, який затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації та повинна містити інформацію про її розробника (розробників), найменування, мету, напрям, зміст, обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або в кредитах ЄКТС, форму (форми) підвищення кваліфікації, перелік компетентностей, що досконалюватимуться/набуватимуться (загальні, фахові тощо).

Звіт про підвищення кваліфікації – документ, який подається по закінченню стажування і затверджується ректором.

Договір - це домовленість двох або більше сторін, спрямована на визначення, зміну або припинення прав і обов'язків між сторонами

II. Види та форми підвищення кваліфікації.

6. Науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами.

Формами підвищення кваліфікації є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці, на виробництві тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись.

Основними видами підвищення кваліфікації є:

- навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у семінарах,
- практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо;”;
- стажування.

Окремі види діяльності науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників, зазначені у пункті 18 цього Положення, можуть бути визнані як підвищення кваліфікації.

7. Науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники самостійно обирають конкретні форми, види, напрями та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації (далі - суб'єкти підвищення кваліфікації).

8. Обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників устанавлюється в годинах та/або кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС, (один кредит ЄКТС становить 30 годин) за накопичувальною системою.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічними, науковим і педагогічними працівниками здійснюється згідно з планом підвищення

кваліфікації СНАУ на поточний календарний рік, що формується, затверджується ректором університету і виконується відповідно до цього Положення.

9. Організація підвищення кваліфікації здійснюється навчальним відділом університету, який :

- завчасно інформує працівників, інші структурні підрозділи про суб'єкти підвищення кваліфікації та програми підвищення кваліфікації;
- розміщує відповідну інформацію на інформаційних стендах, офіційному веб-сайті;
- веде облік працівників, що підлягають підвищенню кваліфікації та стажування;
- розробляє та затверджує наказом ректора щорічно план підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників;
- здійснює інші організаційні заходи щодо підвищення кваліфікації та стажування працівників.

10. Працівники, які відповідно до плану проходитимуть підвищення кваліфікації подають до навчального відділу такі документи:

- заяву про направлення на підвищення кваліфікації (стажування) за формою, наведеною в додатку 1 до цього Положення, погоджену з деканом факультету, головним бухгалтером та ректором університету;
- витяг з протоколу засідання кафедри щодо підвищення кваліфікації (стажування);
- направлення на підвищення кваліфікації (стажування) педагогічного (науково-педагогічного) працівника за формою, наведеною в додатку 2 до цього Положення;
- програму (стажування) за формою, наведеною в додатку 3 до цього Положення, що містить інформацію про мету, завдання, строк, зміст навчання, очікувані результати.

Обробка персональних даних працівників здійснюється відповідно до вимог Закону України "Про захист персональних даних".

11. Направлення на підвищення кваліфікації (стажування) здійснюється за наказом ректора університету відповідно до плану підвищення кваліфікації НПП та договору.

12. Зарахування на підвищення кваліфікації та стажування здійснюється за наказом керівника суб'єкта підвищення кваліфікації на підставі направлення на підвищення кваліфікації (стажування) педагогічного (науково-педагогічного) працівника.

Науково-педагогічні і педагогічні працівники мають право на підвищення кваліфікації поза межами плану підвищення кваліфікації СНАУ на відповідний рік згідно з цим Положенням.

13. Суб'єктом підвищення кваліфікації може бути заклад освіти (його структурний підрозділ), наукова установа, інша юридична чи фізична особа, у тому числі фізична особа - підприємець, що провадить освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників.

Суб'єкт підвищення кваліфікації може організовувати освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації за місцем провадження власної освітньої діяльності та/або за місцем роботи науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників, за іншим місцем (місцями) та/або дистанційно, якщо це передбачено договором та/або відповідною програмою.

Науково-педагогічні та педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію у різних суб'єктів підвищення кваліфікації.

III. Планування та організація підвищення кваліфікації науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників

14. Науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники СНАУ повинні підвищувати свою кваліфікацію згідно з цим Положенням не рідше одного разу на п'ять років.

Вчена рада СНАУ самостійно визначає організаційні питання планування та проведення підвищення кваліфікації науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників, які працюють за основним місцем роботи, з урахуванням вимог цього Положення.

Результати підвищення кваліфікації враховуються під час проведення атестації педагогічних працівників СНАУ, а також під час обрання на посаду за конкурсом чи укладення трудового договору з науково-педагогічними працівниками.

15. Науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники СНАУ можуть підвищувати свою кваліфікацію згідно з цим Положенням у закладі освіти, в якому вони працюють.

Результати підвищення кваліфікації не потребують визнання вченою радою відповідних факультетів СНАУ.

16. Обсяг підвищення кваліфікації науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників протягом п'яти років не може бути меншим ніж шість кредитів ЄКТС.

Ректор, проректори, декани факультетів та їх заступники, керівники структурних підрозділів, завідувачі кафедрами, завідувач аспірантури, докторантури СНАУ, які вперше призначені на відповідну посаду, проходять підвищення кваліфікації відповідно до займаної посади протягом двох перших років роботи. Обсяги такого підвищення кваліфікації визначаються Вченою радою СНАУ.

IV. Програма підвищення кваліфікації, її обсяг (тривалість).

17. Програма підвищення кваліфікації СНАУ затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації та повинна містити інформацію про її розробника (розробників), найменування, мету, напрям, зміст, обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або в кредитах ЄКТС, форму (форми) підвищення кваліфікації, перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться (загальні, фахові тощо).

Програма також має містити інформацію про:

- розподіл годин за видами діяльності (консультація; аудиторна, практична, самостійна і контрольна робота тощо);
- особу (осіб), які виконують програму (рівень вищої освіти, категорія, науковий ступінь, педагогічне/вчене звання, місце та/або досвід роботи тощо);
- терміни виконання програми;
- місце виконання програми (за місцезнаходженням суб'єкта підвищення кваліфікації та/або за місцезнаходженням замовника тощо), очікувані результати навчання;
- вартість (у разі встановлення) або про безоплатний характер надання освітньої послуги;
- графік освітнього процесу;
- мінімальну та максимальну кількість осіб в групі;
- академічні, професійні можливості за результатами опанування програми;
- можливість надання подальшої підтримки чи супроводу;
- додаткові послуги (організація трансферу, забезпечення проживання і харчування, перелік можливих послуг для осіб з інвалідністю тощо);
- документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації тощо.

Обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації визначається відповідно до її фактичної тривалості в годинах без урахування самостійної

(позааудиторної) роботи або в кредитах ЄКТС з урахуванням самостійної (позааудиторної) роботи.

Суб'єкти підвищення кваліфікації можуть розробляти програми підвищення кваліфікації на основі типових програм підвищення кваліфікації, що затверджуються МОН.

Суб'єкти підвищення кваліфікації забезпечують відкритість і доступність інформації про кожну власну програму підвищення кваліфікації шляхом її оприлюднення на своїх веб-сайтах.

18. Стажування здійснюється за індивідуальною програмою, що розробляється і затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації.

Програма стажування (*Додаток 3*) повинна містити інформацію про її обсяг (тривалість) та очікувані результати навчання. Індивідуальна програма стажування може містити також іншу інформацію, що стосується проходження стажування науково-педагогічним або педагогічним працівником.

Між закладом освіти, працівник (працівники) якого проходить (проходять) стажування, та суб'єктом підвищення кваліфікації укладається договір (*Додаток 4*), що передбачає стажування одного чи декількох працівників. У такому випадку індивідуальна (індивідуальні) програма (програми) є невід'ємним (невід'ємними) додатком (додатками) до договору.

За пропозицією однієї із сторін договору, до нього можуть вноситися зміни (уточнення) шляхом укладення відповідної додаткової угоди (додатка до угоди).

Стажування науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників СНАУ може здійснюватися в закладах освіти, установах, організаціях та на підприємствах.

Стажування науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників СНАУ може здійснюватися за місцем роботи працівника, іншому закладі освіти або науковій установі. Керівником такого стажування призначається науково-педагогічний чи науковий працівник, який працює у суб'єкта підвищення кваліфікації за основним місцем роботи, має науковий ступінь та/або вчене звання і не менше десяти років досвіду роботи на посадах науково-педагогічних чи наукових працівників.

Стажування науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників у інших суб'єктів підвищення кваліфікації здійснюється під керівництвом працівника, який має відповідний досвід роботи та кваліфікацію (далі - керівник стажування).

Оплата праці керівника стажування у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визначається такими суб'єктами підвищення кваліфікації

самостійно або на підставі укладених договорів про стажування науково-педагогічних або педагогічних працівників.

Один день стажування оцінюється у 6 годин або 0,2 кредиту ЄКТС.

V. Результати та документ про проходження підвищення кваліфікації

19. За результатами проходження підвищення кваліфікації науково-педагогічним та педагогічним працівникам видається документ про підвищення кваліфікації, технічний опис, дизайн, спосіб виготовлення, порядок видачі та обліку якого визначається відповідним суб'єктом підвищення кваліфікації.

Перелік виданих документів про підвищення кваліфікації оприлюднюється на веб-сайті суб'єкта підвищення кваліфікації протягом 15 календарних днів після їх видачі та містить таку інформацію:

- прізвище та ініціали (ініціал імені) науково-педагогічного або педагогічного працівника, який пройшов підвищення кваліфікації;
- форму, вид, тему (напрямок, найменування) підвищення кваліфікації та його обсяг (тривалість) в годинах або кредитах ЄКТС;
- дату видачі та обліковий запис документа про підвищення кваліфікації.

У документі про підвищення кваліфікації повинні бути зазначені:

- повне найменування суб'єкта підвищення кваліфікації (для юридичних осіб) або прізвище, ім'я та по батькові (у разі наявності) фізичної особи, яка надає освітні послуги з підвищення кваліфікації науково-педагогічним та педагогічним працівникам (для фізичних осіб, у тому числі фізичних осіб – підприємців);
- тема (напрямок, найменування), обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації у годинах та/або кредитах ЄКТС;
- прізвище, ім'я та по батькові (у разі наявності) особи, яка підвищила кваліфікацію;
- опис досягнутих результатів навчання;
- дата видачі та обліковий запис документа;
- найменування посади (у разі наявності), прізвище, ініціали (ініціал імені) особи, яка підписала документ від імені суб'єкта підвищення кваліфікації та її підпис.

Документи про підвищення кваліфікації (сертифікати, свідоцтва тощо), що були видані за результатами проходження підвищення кваліфікації у суб'єктів підвищення кваліфікації – нерезидентів України, можуть містити

іншу інформацію, ніж визначено цим пунктом, та потребують визнання вченою радою університету та/або вченою радою відповідного факультету СНАУ згідно з цим Положенням.

VI. Визнання результатів підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників

20. Результати підвищення кваліфікації у суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, не потребують окремого визнання чи підтвердження.

Результати підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визнаються рішеннями вчених рад факультетів СНАУ, для педагогічних працівників відділів методичною радою університету.

Порядок визнання результатів підвищення кваліфікації науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників встановлюється вченими радами факультетів СНАУ.

21. Науково-педагогічний, науковий чи педагогічний працівник протягом одного місяця після завершення підвищення кваліфікації подає до вченої ради відповідного факультету клопотання про визнання результатів підвищення кваліфікації та документ про проходження підвищення кваліфікації, які разом зі звітом (*додаток 5*) надає до навчального відділу.

У разі підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) замість документа про підвищення кваліфікації подається звіт про результати підвищення кваліфікації або творча робота, персональне розроблення електронного освітнього ресурсу, що виконані в процесі (за результатами) підвищення кваліфікації та оприлюднені на веб-сайті закладу освіти та/або в електронному портфоліо науково-педагогічного або педагогічного працівника у разі наявності.

Клопотання протягом місяця з дня його подання розглядається на засіданні вченої ради відповідного факультету СНАУ.

Для визнання результатів підвищення кваліфікації вчена рада факультету заслуховує науково-педагогічного або педагогічного працівника щодо якості виконання програми підвищення кваліфікації, результатів підвищення кваліфікації, дотримання суб'єктом підвищення кваліфікації умов договору та повинна прийняти рішення про:

- визнання результатів підвищення кваліфікації;
- невизнання результатів підвищення кваліфікації.

У разі невизнання результатів підвищення кваліфікації вчена рада факультету може надати рекомендації науково-педагогічному або педагогічному працівнику щодо повторного підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації та/або прийняти рішення щодо неможливості подальшого включення такого суб'єкта підвищення кваліфікації до плану підвищення кваліфікації до вжиття ним дієвих заходів з підвищення якості надання освітніх послуг.

Результатом підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників у суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, може бути присвоєння їм повних та/або часткових професійних та/або освітніх кваліфікацій у встановленому законодавством порядку.

22. Окремі види діяльності науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня, вищої освіти можуть бути визнані як підвищення кваліфікації відповідно до цього Положення.

Процедура зарахування окремих видів діяльності, їх результатів та обсяг підвищення кваліфікації науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників СНАУ визначаються вченими радами факультетів.

23. Участь науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників у програмах академічної мобільності на засадах, визначених Законами України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 66, ст. 2183), та іншими актами законодавства, визнається вченими радами відповідних факультетів СНАУ, як підвищення кваліфікації науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників.

Обсяг підвищення кваліфікації шляхом участі науково-педагогічного або педагогічного працівника у програмі академічної мобільності зараховується в межах визнаних результатів навчання, але не більше ніж 30 годин або один кредит ЄКТС на рік.

24. Наукове стажування науково-педагогічних працівників СНАУ, що здійснюється відповідно до статті 34 Закону України “Про наукову і науково-технічну діяльність”, може бути визнане вченими радами відповідних факультетів СНАУ як підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

Один тиждень наукового стажування науково-педагогічних працівників СНАУ зараховується як підвищення кваліфікації в обсязі 30 годин або одного кредиту ЄКТС.

25. Результати інформальної освіти (самоосвіти) науково-педагогічних або педагогічних працівників, які мають науковий ступінь та/або вчене, почесне чи педагогічне звання, можуть бути визнані вченими радами відповідних факультетів як підвищення кваліфікації науково-педагогічних або педагогічних працівників.

Обсяг підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) зараховується відповідно до визнаних результатів навчання, але не більше 30 годин або одного кредиту ЄКТС на рік.

26. Здобуття першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівня вищої освіти, третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня або наукового рівня вищої освіти вперше або за іншою спеціальністю у межах професійної діяльності або галузі знань визнається як підвищення кваліфікації педагогічних або науково-педагогічних працівників.

Заклади вищої освіти, які здійснюють підготовку здобувачів за державним (регіональним) замовленням, можуть надавати направлення на навчання за державним (регіональним) замовленням педагогічним (науково-педагогічним) працівникам закладів освіти та науково-методичних установ за заочною або вечірньою формою здобуття освіти в межах вакантних місць відповідної спеціальності (спеціалізації) та курсу (року навчання) в разі відсутності на них здобувачів вищої освіти, які навчаються за кошти фізичних (юридичних) осіб і мають право на переведення на місця державного (регіонального) замовлення відповідно до законодавства.

Обсяг підвищення кваліфікації шляхом здобуття наукового ступеня, рівня вищої освіти зараховується відповідно до встановленого обсягу освітньо-професійної (освітньо-наукової, освітньо-творчої) програми у годинах або кредитах ЄКТС, за винятком визнаних (зарахованих) результатів навчання з попередньо здобутих рівнів освіти.

VII. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних та наукових працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном

27. Направлення на навчання працівників за межі України здійснюється відповідно до Положення про навчання студентів та аспірантів, стажування наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 року № 411, а

також фізичними і юридичними особами на підставі договорів, укладених з іноземними вищими навчальними закладами, науковими та іншими установами.

Метою навчання та стажування є підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки науково-педагогічних працівників, проведення авторських досліджень з використанням сучасного обладнання і технологій, опанування новітніми унікальними методами, набуття досвіду провадження науково-дослідної і викладацької діяльності, забезпечення інформаційного обміну та розширення наукових контактів.

Основними завданнями навчання та стажування є:

- оволодіння знаннями у галузях науки, техніки та вищої освіти;
- проведення фундаментальних або прикладних наукових досліджень;
- набуття практичного досвіду з трансферу технологій та управління інноваційною діяльністю.

Строк стажування за кордоном наукових і науково-педагогічних працівників не повинен перевищувати шести місяців.

Особа, що претендує на проходження стажування подає на ім'я ректора для розгляду на Вченій раді університету:

- заяву з проханням про направлення на стажування;
- витяг з протоколу засідання кафедри з висновком про рекомендацію такої особи на стажування;
- звіт про результати провадження науково-дослідної або науково-педагогічної діяльності;
- проект індивідуального плану навчання або стажування, який повинен містити інформацію про мету, завдання, доцільність та строк навчання або стажування, програму навчання або види запланованої наукової роботи, очікувані результати, а також пропозиції щодо провадження проведення досліджень або впровадження їх результатів.

За результатами розгляду зазначених документів вчена рада приймає рішення щодо доцільності рекомендації даної особи на навчання або стажування за кордоном.

Особи, направлені на навчання або стажування до вищих навчальних закладів та наукових установ за кордоном, мають право на гарантії і грошові виплати, передбачені законодавством.

Науково-педагогічні або наукові працівники подають протягом місяця після завершення навчання, стажування у закордонному навчальному закладі, науковій установі ректору письмовий звіт про результати навчання, стажування та виконання завдання, затвердженого в установленому порядку.

Після розгляду на засіданні відповідної кафедри звіт підлягає затвердженню вченою радою.

VIII. Фінансування підвищення кваліфікації

28. Джерелами фінансування підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників є кошти державного, місцевих бюджетів, кошти фізичних та/або юридичних осіб, інші власні надходження закладу освіти та/або його засновника, інші джерела, не заборонені законодавством.

У разі підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, інших коштів, затверджених у кошторисі СНАУ на підвищення кваліфікації, укладення договору між керівником закладу освіти та суб'єктом підвищення кваліфікації із зазначенням джерела фінансування підвищення кваліфікації є обов'язковим.

29. За рахунок коштів, передбачених у кошторисі СНАУ, здійснюється фінансування підвищення кваліфікації в обсязі, встановленому законодавством, і відповідно до плану підвищення кваліфікації:

науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників, які працюють у таких закладах за основним місцем роботи;

30. Самостійне фінансування підвищення кваліфікації здійснюється:

- науково-педагогічними, науковим і педагогічними працівниками СНАУ, які працюють у ньому за основним місцем роботи і проходять підвищення кваліфікації поза межами плану підвищення кваліфікації СНАУ;
- іншими особами, які працюють у СНАУ на посадах науково-педагогічних або педагогічних працівників за суміщенням або сумісництвом.

31. На час підвищення кваліфікації педагогічним або науково-педагогічним працівником відповідно до затвердженого плану з відривом від освітнього процесу в обсязі, визначеному законодавством, за науково-педагогічним або педагогічним працівником зберігається місце роботи (посада) із збереженням середньої заробітної плати.

Витрати, пов'язані з підвищенням кваліфікації, відшкодовуються у порядку, визначеному законодавством.

32. Факт підвищення кваліфікації науково-педагогічного або педагогічного працівника підтверджується актом про надання послуги з підвищення кваліфікації, який складається в установленому законодавством порядку, підписується керівником закладу освіти або уповноваженою ним особою та суб'єктом підвищення кваліфікації. Такий акт є підставою для

оплати послуг суб'єкта підвищення кваліфікації згідно з укладеною угодою щодо підвищення кваліфікації.

ІХ. Міжнародне стажування в умовах воєнного стану

33. В умовах воєнного стану до міжнародного стажування зараховується участь науково-педагогічних / наукових працівників у грантових програмах, в тому числі програмах підтримки українських науковців, прикріплення до закордонних ЗВО в якості запрошених викладачів чи науковців та інші форми взаємодії з закордонним університетом, що передбачає професійний розвиток, наукові дослідження або підвищення кваліфікації.

34. Як правило таке стажування є позаплановим. Рішення про направлення на стажування або визнання факту стажування в умовах воєнного стану приймає вчена рада університету.

Строк такого стажування може тривати до 12 місяців та бути продовженим за рішенням вченої ради.

Підставою для стажування є запрошення, контракт або інший документ, що підтверджує взаємовідносини працівника з приймаючою стороною.

35. Для визнання результатів стажування вчена рада факультету заслуховує працівника щодо якості виконання програми та отриманих результатів та повинна прийняти рішення про:

- визнання результатів стажування;
- невизнання результатів стажування.

За результатами розгляду формується відповідний наказ ректора, на підставі якого Центр підвищення кваліфікації, перепідготовки, удосконалення керівних працівників та спеціалістів СНАУ видає свідоцтво про стажування.

36. Особи, направлені на навчання або стажування до закладів вищої освіти та наукових установ за кордоном, мають право на гарантії і грошові виплати, передбачені законодавством.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор _____
(найменування)

_____ (найменування)
вищого навчального закладу)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

" ____ " _____ 20__ року

ЗВІТ

про підвищення кваліфікації (стажування)

Прізвище, ім'я, по батькові _____

Науковий ступінь _____

Вчене звання _____

Посада _____

Кафедра, інший структурний підрозділ _____

Мета підвищення кваліфікації (стажування) _____

Найменування закладу (установи), в якій здійснювалось підвищення кваліфікації (стажування) _____

Строк підвищення кваліфікації (стажування)

з " ____ " _____ 20__ року по " ____ " _____ 20__ року

відповідно до наказу від " ____ " _____ 20__ року № ____.

Відомості про виконання навчальної програми підвищення кваліфікації (стажування)

_____
_____

Результати підвищення кваліфікації (стажування) _____

_____

_____

Документ, що підтверджує підвищення кваліфікації (стажування) _____

_____

назва, серія, номер, дата видачі документа, найменування закладу, що видав документ

Працівник _____ *підпис* _____ *прізвище та ініціали*

Розглянуто і затверджено на засіданні _____

_____

кафедри, іншого структурного підрозділу

" ____ " _____ 20__ року, протокол № _____.

Висновки та рекомендації щодо використання результатів підвищення кваліфікації
(стажування) _____

_____

Пропозиції щодо використання результатів підвищення кваліфікації (стажування) _____

_____

_____

Завідувач кафедри, керівник іншого
структурного підрозділу

_____ *підпис*

_____ *прізвище та ініціали*

ДОГОВІР № _____
про стажування (підвищення кваліфікації) науково-педагогічних
та педагогічних працівників

м. Суми

20__ р.

Сумський національний аграрний університет в особі ректора **Ладика Володимира Івановича**, що діє на підставі Статуту (далі – Замовник) з однієї сторони, і **ПРАТ «Суми-Авто»** в особі **генерального директора Дворського Сергія Яковича**, що діє на підставі Статуту (далі – Виконавець) з іншої сторони, уклали даний договір (далі – Договір) про наступне:

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ:

1.1. Сторони зобов'язуються організувати проходження стажування (підвищення кваліфікації) науково-педагогічних та педагогічних (далі – працівники) вищого навчального закладу на безоплатній основі з метою формування і закріплення на практиці професійних компетентностей, здобутих у результаті теоретичної та практичної підготовки, щодо виконання завдань і обов'язків на займаній посаді, засвоєння вітчизняного та зарубіжного досвіду, формування особистісних якостей для виконання професійних завдань на новому, більш високому якісному рівні в межах певної спеціальності.

1.2. Стажування (підвищення кваліфікації) здійснюється за такими видами:

- довгострокове;
- короткострокове стажування (підвищення кваліфікації): семінари, семінари-практикуми, семінари-наради, семінари-тренінги, вебінари, "круглі столи" тощо.

1.3. Сторони здійснюють обмін викладачами та іншими працівниками з метою підвищення їх кваліфікації в навчальних та наукових підрозділах, на підприємствах.

1.4. Основними завданнями стажування (підвищення кваліфікації) працівників є:

- оновлення та розширення знань, формування нових професійних компетентностей в психолого-педагогічній, науково-дослідній, організаційно-управлінській діяльності;
- засвоєння інноваційних технологій, форм, методів та засобів навчання;
- набуття досвіду формування змісту навчання з урахуванням його цільового спрямування, посадових обов'язків працівників, здобутої освіти, досвіду практичної роботи та професійної діяльності, їх інтересів і потреб;
- вивчення педагогічного досвіду, сучасного виробництва, методів управління, ознайомлення з досягненнями науки, техніки і виробництва та перспективами їх розвитку;
- розроблення пропозицій щодо удосконалення навчально-виховного процесу, впровадження у практику навчання кращих досягнень науки, техніки і виробництва;
- застосування інноваційних технологій реалізації змісту навчання, що передбачає його диференціацію, індивідуалізацію, запровадження дистанційних, інформаційно-комунікативних технологій навчання.

1.5. Зміст стажування (підвищення кваліфікації) формується з урахуванням галузевої специфіки та наукового спрямування працівників і визначається: вимогами суспільства щодо забезпечення вищих навчальних закладів висококваліфікованими фахівцями, сучасними вимогами щодо форм, методів і засобів професійної діяльності працівників, державними, галузевими стандартами вищої освіти та забезпечує поєднання теоретичного матеріалу з практичною спрямованістю у вирішенні конкретних завдань і проблем розвитку вищих навчальних закладів.

1.6. Стажування (підвищення кваліфікації) проводиться загальним, як правило терміном 30 календарних днів згідно з чинним законодавством. Конкретний строк стажування (підвищення кваліфікації) визначається навчальними планами та програмами, обсягом навчального часу (в академічних годинах, національних кредитах та кредитах ECTS) і встановлюється Виконавцем відповідно до вимог законодавства за погодженням із Замовником залежно від форм та видів стажування (підвищення кваліфікації).

1.7. Форми підсумкового контролю відповідно до індивідуального плану стажування (підвищення кваліфікації) визначаються Виконавцем. Працівникам, які пройшли стажування (підвищення кваліфікації) видається відповідний підсумковий документ (встановленого зразка) із зазначенням обсягу виконаного навантаження у кредитах ECTS.

2. СТОРОНИ ЗОБОВ'ЯЗУЮТЬСЯ:

2.1. Здійснювати обмін працівниками з метою стажування (підвищення кваліфікації) згідно з річними планами-графіками сторін та індивідуальними планами за денною, заочною та

дистанційною формами навчання. Форми стажування (підвищення кваліфікації) встановлюються сторонами залежно від складності індивідуального плану, його мети та змісту і з урахуванням виробничих потреб.

2.2. Зараховувати на стажування (підвищення кваліфікації) за наказом ректора Виконавця на підставі направлення на стажування працівника. Призначити для стажиста консультанта з числа провідних фахівців Виконавця, закріпивши стажиста за кафедрою, лабораторією чи відповідним підрозділом Виконавця.

2.3. Організовувати і контролювати процес стажування (підвищення кваліфікації) працівників Замовника. Надавати можливість стажисту користуватись фондами бібліотек, обладнанням лабораторій та іншим наявним матеріально-технічним забезпеченням. Залучати стажистів до участі в конференціях, семінарах, симпозіумах, підготовки та публікування наукових та навчально-методичних видань Виконавця.

2.4. Видавати працівникам Замовника, які успішно пройшли стажування відповідний документ про проходження стажування (підвищення кваліфікації).

2.5. Здійснювати обробку персональних даних працівників відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних».

3. СТАЖИСТИ ЗОБОВ'ЯЗАНІ:

3.1. Працівники, які відповідно до плану-графіка проходитимуть стажування (підвищення кваліфікації) подають до відповідного структурного підрозділу Виконавця такі документи:

- заяву про стажування (підвищення кваліфікації) на ім'я ректора Виконавця, згідно додатку 1 до Положення про організацію освітнього процесу в Сумському національному аграрному університеті, затвердженого наказом ректора СНАУ від 08.04.2015 р. № 112-К (далі – Положення);
- направлення на стажування (підвищення кваліфікації) працівника (додаток 2 Положення);
- витяг з протоколу засідання структурного підрозділу Замовника щодо стажування;
- індивідуальний план стажування (підвищення кваліфікації), що містить інформацію про мету, завдання, строк, зміст навчання та очікувані результати. Індивідуальний план затверджується завідуючим кафедри та проректором Виконавця (додаток 3 Положення).

3.2. Періодично звітувати на кафедрі чи в лабораторії про виконання індивідуального плану.

3.3. По завершенні стажування (підвищення кваліфікації) здійснити захист результатів стажування на засіданні того наукового підрозділу, який скеровував на стажування та представити звіт у структурний підрозділ Виконавця, який координував процес (додаток 4 Положення).

4. ТЕРМІН ДІЇ ТА ІНШІ УМОВИ ДОГОВОРУ:

4.1. Цей Договір укладено у 2-х примірниках по одному для кожної із сторін.

4.2. Всі спори, що виникають у зв'язку з виконанням цього Договору підлягають врегулюванню шляхом переговорів між сторонами протягом 10-ти календарних днів.

4.3. Зміни, доповнення до даного Договору або дострокове його розірвання, будуть здійснені при умові, якщо вони подаються в письмовій формі і підписані уповноваженими на це представниками обох сторін.

4.4. Сторони звільняються від відповідальності за часткове або повне невиконання зобов'язань за цим Договором, у випадках, якщо його невиконання стало наслідком причин, що знаходяться поза сферою контролю виконуючої сторони, подібних до стихійного лиха, військових дій, пожеж тощо (форс-мажорних обставин). При цьому сторони звільняються від відповідальності на термін дії цих обставин або можуть повністю відмовитися від виконання цього Договору в цілому. Достатнім доказом дії форс-мажорних обставин є документ виданий Торгово-промисловою палатою України.

4.5. Даний Договір набуває чинності і діє один рік з моменту його підписання сторонами.

5. ЮРИДИЧНІ АДРЕСИ І ПІДПИСИ СТОРІН:

**Сумський національний аграрний
університет:**

40021, м. Суми, вул. Герасима Кондратьєва,
160; тел.: (0542) 701-012; admin@snau.edu.ua

Ректор _____ **В.І.Ладика**
МП

_____
_____
_____
Керівник _____ **(ПІБ)**
МП